

• ПАМ'ЯТЬ

Утверджуючи українську ідентичність

З нагоди 200-річчя Матвія Номиса у Лубнах відкрили пам'ятний знак відомим землякам

ЦЬГОРІЧ з ініціативи Українського інституту національної пам'яті та відповідно до Постанови Верховної Ради України на державному рівні відзначається пам'ятна дата – 200 років з дня народження Матвія Номиса. Низку заходів з цієї нагоди запланували і в Лубенській громаді. Перший з них – відкриття у Лубенському дитячому парку ім. О.Донченка пам'ятного знака відомим землякам-лубенцям. На сучасній території парку у 18–19 і на початку 20-го століть був розміщений цвинтар, де знайшли останній земний прихисток чимало видатних українців. На знаку закарбували імена діячів, чий імена вписані на скрижалі історії і які своїм життям утверджували українську культуру, науку.

НА ЗНАКОВІ викарбували ім'я етнографа, письменника і педагога, громадського діяча і благодійника, першого директора Лубенської чоловічої гімназії Матвія Симонова (Номиса). *"Ім'я земляка з гордістю носить перша Лубенська гімназія – колишня Лубенська чоловіча гімназія. Серед зросійщених освітніх закладів України Лубенська чоловіча гімназія, яку очолював Матвій Номис, стала місцем, де з перших років і назавжди оселився український дух та українське слово, дала українському національному руху цілу плеяду видатних діячів"*, – зазначалося на урочистостях.

Ведучі церемонії, промовці розповіли про Матвія Номиса. Він протягом життя збирав цінні матеріали про народний побут, звичаї та обряди, за-

фото надане Полтавським офісом УІНП.

писав чимало зразків усної народної творчості. Укладач і видавець одного з найповніших і найавторитетніших зібрань українського усного фоль-

клору малих жанрів (прислів'я, приказки, загадки, стійкі мовні порівняння тощо). Найвизначніша праця Номиса "Українські приказки, прислів'я і таке інше. Збірники О. Марковича і других. Спорудив М. Номис" (СПб, 1864), яка містить понад 14,5 тисячі приказок і загадок. У ній опубліковані також записи Степана Руданського, Василя Білозерського, Пантелеймона Куліша, Василя Лазаревського, Марка Вовчка та інших. Ідеологи КПРС віднесли Номиса до так званих "буржуазних діячів". Тому значна частина його творів у СРСР не перераховувалась. Лише в 1985 році з ініціативи та на кошти ще одного видатного полтавця, племінника Симона Петлюри і патріарха УАПЦ Мстислава (Степана Скрипника), деякі книги були перевидані в діаспорі, а після відновлення незалежності, на початку 1990-х – у журналі "Київ" та видавничстві "Либідь". Свої праці Матвій Симонов підписував "М. Номис" – цей псевдонім утворений від частини (без -ов) справжнього прізвища, прочитаного у зворотному порядку і абривіатури імені письменника і фольклориста. Якщо слово Симон прочитати навпаки, отримаємо Номис.

Також на знаку увічнили: українську письменницю Надію Кибальнич (літературний псевдонім Наталка Полтавка); засновницю першої в Лубнах української приватної жіночої гімназії, освітню діячку (доньку Катерини Скаржинської) Ольгу Климову; українського архівіста, завідуючого Лубенським архівом Матвія Астряба та професора агрономії Харківського університету, одного із перших організаторів сільськогосподарської дослідницької справи в Україні Анастасія Зайкевича.

**Полтавський офіс
Українського інституту
національної
пам'яті.**

